

Bilag 1.5

LANDSFORENINGEN af FORSVARSADVOKATER

Rigsadvokaten

Sendt pr. mail til:
tni043@ankl.dk og
h1b002@politi.dk

Formand: Kristian Mølgaard

Solbjergvej 3, 2.
2000 Frederiksberg
20 64 44 23

krm@boelskifteadvokater.dk

Sekretariat: Peter Trudsø

Farvergade 27 D, 1. sal
1463 København K
28 13 64 95

pt@strafferetsadvokaten.dk

www.lffa.dk

11. oktober 2019

Høring over uvildigt notat vedrørende anvendelse af historiske teledata i straffesager og Rigspolitiets oversættelsesguide til rådata

Rigsadvokaten har den 4. oktober 2019 sendt ovennævnte i høring hos bl.a. Landsforeningen af Forsvarsadvokater (LFFA).

Høringen har været drøftet i LFFA's bestyrelse.

LFFA finder indledningsvist anledning til at bemærke, at princippet om bevisbedømmelsens frihed indebærer, at bedømmelsen af bevisernes vægt er ubundet af lovregler. En tilslutning til dette princip betyder navnlig, at man ikke anser det for muligt at opstille lovregler om bevisbedømmelse, men at det rigtige (sande) resultat bedst nås, når bevisbedømmelsen er overladt til rettens skønsmæssige afgørelse. I forlængelse heraf har LFFA helt overordnet drøftet, om notatet ikke går for langt i forhold til vurderingen af historiske teledata som bevis, hvilket udelukkende er domstolenes opgave.

Om de enkelte punkter har LFFA følgende bemærkninger:

Punkt 2 – Anvendelsesscenarier for teledata i forbindelse med straffesager

I det første afsnit er der ikke belæg for de sidste to halve linjer: *give "indikation af en enheds placering....."*. LFFA foreslår, at der her alene skrives – *"give oplysning om, hvilke telemaster, der har transmitteret forbindelsen"*.

I de efterfølgende under punkt 2 anførte pinde finder LFFA, at der i første pind omkring kommunikation mellem enheder i tredje linje, at ordet *"selvstændigt"* bør udgå, og i anden pind *"Lokalisering af enheder i et afgrænset geografisk område"*, at det ikke er korrekt, når der i anden linje er angivet *"der har været i et givent område på et givent tidspunkt"*. En mere retvisende formulering kunne være *"der har anvendt givne telemaster på et givent tidspunkt"*. Derudover finder LFFA, at det efterfølgende anførte om, at dette kan opgøres med en vis præcision, men er forbundet med en række usikkerheder, jf. afsnit 3, henhører under domstolene, og i punktummet efter, der lyder *"Teleoplysninger om lokalisering af enheder i et afgrænset geografisk område"* retteligt bør være *"teleoplysninger om lokalisering af enheder i forhold til specifikke master"*.

Endelig finder LFFA vedrørende punkt 2, at hele den sidste pind – ”*Bevægelsesmønstre for en specifik enhed*” bør udgå, da det vedrører bevisbedømmelse.

Punkt 3 – Opmærksomhedspunkter for anvendelse af teledata

Andet afsnit er efter LFFA's opfattelse noget, der henhører under domstolene.

Punkt 3.1.1 – Historiske teledatas generelle og geografiske position

I sidste linje finder LFFA, at der ikke bør ske sammenligning med GPS. Historiske teleoplysninger drejer sig om, hvilke master en telefon har benyttet til at transmittere signal. GPS udgør stedfæstning af en enhed.

Punkt 3.1.2 – Manglende data

Sidste afsnit bør udgå, da det henhører under domstolene.

Punkt 3.2.2 – Lokalitetsdata for enheder

Sidste afsnit bør udgå, idet navnlig sidste linje er udtryk for en bevisbedømmelse, der utvetydigt henhører under domstolene.

Punkt 3.2.3 – Udvælgelse af master

Sidste afsnit bør udgå, da det henhører under domstolene.

Med venlig hilsen

Kristian Mølgaard

Rigsadvokaten
Kvalitetsafdelingen
Frederiksholms Kanal 16
1220 København K

KRONPRINSESSEGADE 28
1306 KØBENHAVN K
TLF. 33 96 97 98

DATO: 11. oktober 2019
SAGSNR.: 2019 - 2668
ID NR.: 622774

tni043@ankl.dk + hlb002@politi.dk

Høring over uvildigt notat vedr. anvendelse af historiske teledata i straffesager og Rigspolitiets oversættelsesguide til rådata

Ved e-mail af 4. oktober 2019 har Rigsadvokaten anmodet om Advokatrådets bemærkninger til ovennævnte materiale.

Advokatrådet finder ikke anledning til at udtale sig om det af Deloitte udarbejdede notat af 1. oktober 2019, idet det dog bemærkes, at notatet visse steder synes at kompromittere den frie bevisvurdering. Endvidere vil formen på notatet og de tilhørende oversættelsesguides formentlig forudsætte yderligere vejledning i forbindelse med de enkelte straffesagers hovedforhandling, da notatet bærer præg af at være af generel og teknisk karakter.

Med venlig hilsen

Andrew Hjuler Crichton
Generalsekretær

Rigsadvokaten
Frederiksholms Kanal 16
1220 København K
Sendt til: tnio43@ankl.dk; hlbo02@politi.dk

11. oktober 2019

Vesterbrogade 32
1620 København V

Telefon 33 43 70 00
mail@danskeadvokater.dk
www.danskeadvokater.dk

Høringsvar om uvildigt notat vedrørende anvendelse af historiske teledata i straffesager og Rigspolitiets oversættelsesguide til rådata

Rigsadvokaten har den 4. oktober 2019 sendt et uvildigt notat vedrørende anvendelsen af historiske teledata i straffesager og Rigspolitiets oversættelsesguide til rådata i høring.

Det fremgår bl.a. af høringsbrevet, at det uvildige notat henvender sig til politiet, anklagere, dommere og forsvarere og fremadrettet vil blive fremlagt af anklagemyndigheden i straffesager, således at det sikres, at alle straffesagens aktører er bekendt med de potentielle fejlkilder og usikkerheder, der er ved anvendelsen af teledata som bevismiddel. Det fremgår endvidere, at det uvildige notat løbende vil blive opdateret i takt med, at eventuelle væsentlige nye mulige fejlkilder bliver kendte.

Det udsendte materiale har været behandlet i Danske Advokaters fagudvalg for strafret og straffeprocess og giver anledning til følgende bemærkninger:

Danske Advokater har forstået det således, at anklagemyndigheden vurderer at være klar til - bl.a. understøttet af anklagemyndighedens fremlæggelse af ovennævnte notat - at ophæve den midlertidige berostillelse og på ny fremlægge teledata som bevis i verserende straffesager.

Danske Advokater finder ikke anledning til at fremkomme med bemærkninger til det udsendte materiale som sådant, herunder indholdet af notatet, som efter det oplyste er udarbejdet af Deloitte på Rigspolitiets foranledning.

Danske Advokater skal i den forbindelse pege på, at det naturligvis er anklagemyndighedens vurdering, om validiteten af teledata er af en sådan beskaffenhed, at anklagemyndigheden finder at kunne fremlægge disse data som bevis i retten, og at det selvsagt herefter er retten, der vurderer, hvilken bevisværdi sådanne data skal tillægges.

Danske Advokater skal imidlertid også bemærke, at en nærmere stillingtagen til betydningen af eventuelle usikkerheder eller fejlmuligheder i fremlagte teledata må vurderes konkret i den enkelte sag. Hvis straffesagens aktører skal kunne forholde sig

til betydningen af teledata fremlagt som bevis af anklagemyndigheden, vil det typisk kræve, at anklagemyndigheden - foruden at fremlægge notatet - er i stand til at omsætte notatets generelle indhold og dermed redegøre for betydningen af notatets beskrivelser i lyset af den foreliggende sags konkrete omstændigheder – dvs. en efter omstændighederne ganske udførlig redegørelse fra anklageren vedrørende betydningen af de potentielle usikkerhedsmomenter i relation til den konkrete sag, der er til pådømmelse.

Den generelle beskrivelse i notatet vil med andre ord sjældent kunne stå alene, og den praktiske anvendelighed af det i øvrigt – formentlig ikke mindst for domsmænd og nævninge - ganske svært tilgængelige notat vil således afhænge af, i hvilket omfang fremlæggelsen heraf suppleres af yderligere konkret kvalificering fra anklageren, eksempelvis baseret på centralt fastsatte retningslinjer fra Rigsadvokaten.

Med venlig hilsen

Jeanie Sølager Bigler
Retschef
jsb@danskeadvokater.dk

Rigsadvokaten
Frederiksholms Kanal 16
1220 København K

14. oktober 2019

Sendt pr. e-mail til tni043@ankl.dk og hlb002@politi.dk

J.nr.: 2019-4101-0066-4

Sagsbehandler:

Johanne Kiørboe

Dir. tf.: +45 99684226

Mail: jok@domstolsstyrelsen.dk

Domstolsstyrelsens høringssvar

Rigsadvokaten har ved e-mail af 4. oktober 2019 anmodet om Domstolsstyrelsens eventuelle bemærkninger til notat vedrørende anvendelse af historiske teledata i straffesager, som er udarbejdet af Deloitte, og en række oversættelsesguides (terminologiskemaer), som er udarbejdet af Rigspolitiet.

Domstolsstyrelsen har til brug for høringssvaret indhentet bidrag fra Københavns Byret, retspræsidenten ved Vestre Landsret og Dommerforeningens bestyrelse.

Domstolsstyrelsen har følgende bemærkninger:

Notatet af Deloitte giver en udmærket beskrivelse af teledatas anvendelsesmuligheder og generelle usikkerheder. Notatet har dog en så generel karakter, at det ikke kan stå alene i en konkret straffesag, hvor der er eventuelle usikkerheder om teledata. Anklagemyndigheden har således ansvaret for i de konkrete sager at redegøre for eventuelle usikkerheder i de teleoplysninger, der indgår i sagen.

Notatets indhold giver derudover anledning til en enkelt tekstnær bemærkning vedrørende afsnit 2 om anvendelsesscenarier for teledata i forbindelse med straffesager, hvor der synes at være en slåfejl vedrørende "signaliseringsdata".

For så vidt angår Rigspolitiets oversættelsesguides (terminologiskemaer), kan det ikke forventes, at enhver dommer umiddelbart kan orientere sig i dokumenterne uden forudgående introduktion til systematik og begreberne anvendt i dokumenterne.

Domstolsstyrelsen foreslår i den forbindelse, at Rigsadvokaten overvejer at lade disse oversættelsesguides (terminologiskemaer) indgå som bilag til Rigsadvokatens meddelelse til anklagemyndigheden eventuelt suppleret af yderligere forklaring.

Domstolene vil nu afvente anklagemyndighedens anmodning om berømmelse af de allerede udsatte konkrete sager.

Domstolsstyrelsen gør opmærksom på, at en konsekvens af teledatasagen vil være, at der må forventes et større tidsforbrug i forbindelse med hovedforhandlingen af sagerne både i forbindelse med bevisførelsen og voteringen.

Med venlig hilsen

Kristian Hertz

Den uafhængige kontrol- og styregruppe i teledatasagen

11. oktober 2019

j.nr. 2019-022792

Rigspolitiet og Rigsadvokaten

Kontrol- og styregruppen har følgende bemærkninger vedrørende det uvildige notat om anvendelse af historiske teledata i straffesager:

Logningsbekendtgørelsens titel på side 2, 1. afsnit, er ikke angivet korrekt og skal derfor rettes. Derudover bør det overvejes at tilføje en angivelse af logningsforpligtelsens tidsmæssige udstrækning, således at side 2, 1. afsnit, 3. pkt., får følgende ordlyd ”En del af disse data er omfattet af ’bekendtgørelse om udbydere af elektroniske kommunikationsnets og elektroniske kommunikationstjenesters registrering og opbevaring af oplysninger om teletrafik’ (logningsbekendtgørelsen), hvorefter teleudbydere er forpligtet til at registrere og opbevare visse data i 1 år.”.

Kontrol- og styregruppen finder, at såvel side 3, 2. afsnit, under punkt 3, og side 5, 2. afsnit, under punkt 3.2.2, angår spørgsmål, der henhører under domstolens bevisvurdering, hvorfor disse afsnit bør udgå.

Under punkt 3.1.1 henvises til begreberne ”transmissionsteknologi og frekvens”. Det kan overvejes, om disse begreber bør beskrives i punkt 4, og om der i så fald bør tilføjes en henvisning hertil.

Under punkt 3.1.3 henvises til begrebet ”taleapplikationer”. Det kan overvejes, om denne henvisning kan udelades, eller om der skal ske en henvisning til en beskrivelse af begrebet i punkt 4.

Det kan endvidere overvejes at henvise til en beskrivelse i punkt 4 under punkt 3.1.4 og punkt 3.2.1 for så vidt angår begreberne ”celler”, ”cellegrupper” og ”transmissionsceller” samt de nærmere forskelle på disse begreber.

Endelig kan en tilsvarende henvisning under punkt 3.2.2 vedrørende ”lavfrekvente bånd” overvejes.

I afsnit 3.1.5 om bevidst manipulation af data kan det overvejes at tilføje en eftersætning med oplysning om det, der er anført i rigspolitichefens og rigsadvokatens redegørelse af 28. september 2019 i 2. afsnit under punkt 6.2.4.3.

Overskriften på punkt 4 om ”bilag” forekommer misvisende. Det kan overvejes, om ”Teknisk ordliste” eller ”Tekniske begreber” er mere dækkende for punktets indhold.

Endelig omtaler beskrivelsen under punkt 4.4 vedrørende SIM-kort ikke, at visse nyere apparater (mobiltelefoner og telenetforbundne ure o.l.) ikke indeholder et fysisk SIM-kort, men derimod anvender eSIM-teknologi.

Olaf Tingleff
Formand